

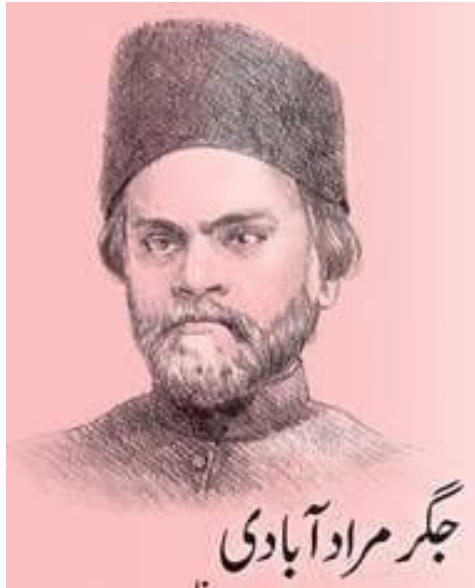
مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۱/۰۴

سمسور ودان

د جگر مراد آبادی او طوایفی لیدنه

جگر مراد آبادی به څو څو میاشتی په مسته دنیا کې ورک و او کور ته به نه راتلو. یوه ورځ یې چې بې کراري بېخي ډېره شوه، نو د یوې ډمې د چکلي/کوټې خوا ته ورغی. هغه نڅاگره روشن فاطمه وه چې د بشکلا، شوخي، خام حسن او هوښیاري پرې ختمه وه.

فاطمې ترې وپوښتل: تاسې محترم څوک یی؟
جگر په مړو سترگو د هغې مخې ته ولاړ و. هغې ته به یې لا یو نظر کتلي نه و، چې دوه بیتونه یې وویل:

سراپا آرزو ټول، درد ټول، داغ ټول
مجه دنیا سے کیا مطلب کہ میں آپ اپنی دنیا ہوں

کبهی کیف مجسم ټول، کبهی شوق سراپا ټول
خدا جانے کس کا درد ټول، کس کی تمنا ټول

ژباړه:

سراسر هیله یمه، درد یم، داغ د تمنا یم
زه دنیا څه کوم، زه په خپله یوه دنیا یم

کله یو مجسم کیف یم، کله مکمل شوق یم
خدای خبر د چا درد یم، د چا تمنا یم

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

د فاطمې له خولې ناخاپه د “سبحان الله ” الفاظ ووتل او ځان سره يې ورو وويل: ښکاري چې کوم عاشق دی. جگر بيا وويل:

مُجھي ميں عشق کا عالم، مجھي ميں عشق کی دنيا
نثار اپنے پہ ہو جاؤں اگر سو بار پيدا ہوں“

ژباړه :

ما کي د عشق عالم، ما کي د عشق دنيا
په ځان به قربان شم، کله سل ځله پيدا شم

طوايفي چې د جگر بل بيت واورېده؛ له هغه يې په خواره خوله وپوښتل: ښاغليه! څنگه مو زما غريب خانې ته شرف ور وبانسه؟! جگر وويل:

”کچھ ہمی جانتے ہیں لطف ترے کوچے کا ورنہ
پھرنے کو تو مخلوق خدا پھرتی ہے

ژباړه :

يو څه مو لطف ستا د کوڅې پيژني؛ که نه
د سيل لپاره خو د خدای بلها مخلوق گرځي

د همدې شعر اورېدل و، چې فاطمه په خپل ځای کې رانېغه شوه. څېره پيژندونکي او په خبرو پوه وه. بار بار يې ځان سره د جگر همدا بيت ووايه او هغه ته يې داد ورکړ. بيا يې وويل: زه څنگه تر ننه له تاسې محرومه وم؟ ايا ته د دې ښار نه يې؟ که د همدې ځای يې؛ نو له څه وخت راهيسې دلته اوسېږي؟ او ولې تر اوسه دلته نه وې راغلي؟ جگر په خپل ځای کې کېناست، د فاطمې تغير شوي مخ ته يې وکتل او بيا يې په ناسته ناسته وويل:

نہ پوچھ دہر ميں کب سے ميں اس طرح خانہ خراب ہوں
جو نہ مٹ سکا وہ طلسم ہوں، جو نہ اُٹھ سکا وہ حجاب ہوں“

ژباړه :

مه پوښته چې له څه وخت راهيسې خانہ خراب يم
چې مات نشو هغه جادو يم، چې اوچت نشو هغه حجاب يم

طوايفي په عاجزه لهجه وويل: گوره! ښاغليه! داسې به زه لېونۍ شم. د خدای روی ومنئ! او خپل نوم را وښيي! جگر څمار خورلي سترگي زمکې ته ونيولي او ځواب يې ورکړ:

ديکھا تھا کل جگر کو سرِ راہ ميکده
اس درجہ پی گیا تھا کہ نشے ميں چور تھا

ژباړه :

پرون مې ليدلې و جگر د ميکدې په لاره
دومره بې څښلي و چې نشه کې غرق و

فاطمه بيا هم پوهه نشوه. ښايي د جگر مرادابادي نوم به يې اورېدلی نه و. يا به يې دا ذهن ته ورغلي وي، چې د جگر په څير ستر شاعر کله د هغې تر کوتې ورځي. کېدای شي دا به کوم بل جگر وي.

دا چې ورځ وه او د نڅا محفل گرم نه و؛ په دې وخت کې يو بل مېلمه راغی، چې جگر يې پيژندانه. هغه جگر ته وکتل او وېي ويل: ښاغليه! ما ته چا وويل چې تاسې دلته تشریف راوړی؟!

وروسته مېلمه فاطمې ته وکتل او زياته يې کړه: تاسې دی پيژنئ! مشهور شاعر جگر مرادابادی دی!

جگر په موسکا مېلمه ته وکتل: راءه چې لار شو! ما دې خواري ته ډير زحمت ورکړ.

د پانېو شميره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

لا به جگر روان شوی نه و، چي فاطمي له لاس ونيو او ويې ويل: داسي په اسانه مو نه پرېږدم چې لار شي! دا د طوايفي کوټه ده! دلته داسي خلک راځي چې جيب کي يې مال وي.

جگر د خپل کميس په جيب کي لاس ننويست او څومره لوتونه چې پکي وو، ټول يې د فاطمي مخ ته ونيول.

فاطمي سر د ردولو په معنا وبنوراوه او ويې ويل: نه محترم! دلته قيمت د گاهک/مېلمه حيثيت ته په کتلو ټاکل کيږي. دا ډول لوتونه هر جاهل خان راکولی شي. مگر ته... ته به غزل را اوروي!

جگر وپوښتل: په شعر پوهېږي.

هغې وويل: لومړی پرې ځان پوهوم او بيا يې ترنم کوم...

لا د فاطمي پوره جمله ختمه نه وه چې جگر په خپل غمجن انداز لاندې غزل ووايه.

کيا چيز تهی، کيا چيز تهی ظالم کی نظر بهی
اف کر کے وېس بیټه گیا درد جگر بهی
کيا دیکهیں گے ہم جلوہ محبوب کہ ہم سے
دیکھی نہ گئی دیکھنے والے کی نظر بهی
واعظ نہ ٿرا مجھ کو قیامت کی سحر سے
دیکھی ہے ان آنکھوں نے قیامت کی سحر بهی
اس دل کے تصدق جو محبت سے بهرا ہو
اس درد کے صدقے جو ادھر بهی ہو ادھر بهی
ہے فیصلہ عشق جو منظور تو اٹھئے
اغیار بهی موجود ہیں حاضر ہے جگر بهی.

ژباړه:

څه یو شی و، د ظالم نظر هم سم شی و
په اوف ویلو سره کېناست د جگر درد هم
څه به وگورو د جانان جلو، مونږ خو
ونشو زغملی د لیدونکو نظر هم
واعظ ما د قیامت له سحره مه ډاروه
لیدلی دي سترگو د قیامت سحر هم
د هغه زړه شاهد چې له مینې ډک وي
له هغه صدقه چې دلته هم وي، هلته هم وی
د عشق فیصله ده، که منظوره وي نو پاڅه!
اغیار هم موجود دي، جگر هم حاضر دی

یادونه: نه پوهېږم دا کیسه به څومره رښتیا وي، خو هو د جگر له طبیعت سره اړخ لگوي.